September 2022 (№23)
Volume 8; Issue 3; Page No. 184-200
ISSN: 2346-7916 (Print)
ISSN: 2587-5043 (Online)



INTERNATIONAL JOURNAL OF LAW: "LAW AND WORLD" www.lawandworld.ge

https://doi.org/10.36475/8.3.12

The *Dead Sea Scrolls Case*: Features of Intellectual Property Disputes in Private International Law

Tamar Mskhvilidze
Doctor of Law, Scientist at Scientific Research Institute of Law of European University

ARTICLE INFO

Article History:

Received 10.09.2022
Accepted 28.09.2022
Published 30.09.2022

Keywords:

Presumption of identity,
Copyright,
Moral rights

ABSTRACT

The case is known around the world as a drama steeped in mystery, international intrigue, professional jealousy, political tension and conspiracy, which raised the issue of copyright in biblical manuscripts. This legal saga has sparked debate not only in the academic community studying the scrolls, but also among copyright lawyers around the world. The decision of the Supreme Court raises a fundamental question about the choice made of the rule of private international law in the context of copyright and moral rights. The issues to be discussed essentially related to academic freedom, access to unpublished sources, exchange of knowledge and information before publication, possibility of free use of material after publication. More than 2,000 years after it was written and half a century after its discovery, one of the Dead Sea Scrolls finally has a "legitimate" author, according to an Israeli court.

*Personality always contains something unique. It expresses its singularity. Even in handwriting, and a very modest grade of art has in it something irreducible, which is one man's alone. That something he may copyright unless there is a restriction in the words of the act.**

*Copyright is 90% about money, but... the remaining 10% can be as important. The other 10% is contained in the droit moral. The author shall enjoy the right to respect for his name, his authorship, and his work. The right shall be attached to his person. It shall be perpetual, inalienable and imprescriptible.***

* Justice Oliver Wendell Holmes, Jr. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 7.

** STEWART, S. M., (1989). INTERNATIONAL COPYRIGHT AND NEIGHBORING RIGHTS, Butterworths 2d ed. 58.

საქმე *The Dead Sea Scrolls:*
ინტელექტუალური საკუთრების დავის თავისებურებანი საერთაშორისო კერძოსამართლებრივ ჭრილში

თამარ მსხვილიძე
სამართლის დოქტორი, ევროპის უნივერსიტეტის სამართლის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელი

საკვანძო სიტყვები: იდენტურობის პრეზუმფცია, საავტორო უფლებები, მორალური უფლებები

შესავალი

მკვდარი ზღვის გრაგნილები ძველი ებრაული მანუსკრიპტებია, რომელიც ნაპოვნია კუმრანის გამოქვაბულებში, იუდეის უდაბნოში. გრაგნილები პირველად 1950-იან წლებში აღმოაჩინეს კუმრანის „გამოქვაბულ N4-ში", რომელშიც სხვადასხვა გრაგნილის 15000 ფრაგმენტი იქნა ნაპოვნი.[1]

გრაგნილების შესახებ არაფერი იყო ცნობილი, მათი შექმნის დროიდან მეოცე საუკუნის შუა ხანებამდე, მათ აღმოჩენამდე. ათასობით ფრაგმენტს აღმოსავლეთ იერუსალიმში (იმხანად იორდანიის იურისდიქციას ექვემდებარებოდა) იორდანიელების გადაწყვეტილებით სწავლობდა მკვლევართა მცირე საერთაშორისო ჯგუფი, რომელთაც ექსკლუზიური წვდომა ჰქონდათ არქეოლოგიურ მასალებზე. მომდევნო წელს, ექვსდღიანი ომის დროს, ისრაელმა აღმოსავლეთ იერუსალიმი აიღო, მუზეუმი მათი კონტროლის ქვეშ გადავიდა და დაიბრუნა ძველი, როკფელერის სახელწოდება. 1967 წლიდან გრაგნილთა კვლევის ასეთი პოლიტიკა ისრაელის სიძველეთა სამსახურმაც განაგრძო. ჯგუფს გადაწყვეტილი ჰქონდა, არავისთვის მიეცა გრაგნილების ნახვის უფლება, სანამ კვლევის ოფიციალურ შედეგებს არ გამოაქვეყნებდნენ.[2]

გრაგნილთა რეკონსტრუქციის ხელმძღვანელად დაინიშნა ჰარვარდის უნივერსიტეტის პროფესორი ჯონ სტრუგნელი, პირველი მკვლევარი, რომელიც ჩაერთო ფრაგმენტების ერთ გრაგნილად შეკვრაში.[3] იუდეის გამოქვა-

1 იუდეის უდაბნოს ფერდობებზე, მკვდარი ზღვის მახლობლად 1947-1956 წლებში, 800-ზე მეტი უძველესი მანუსკრიპტი აღმოაჩინეს გამოქვაბულებში. ისინი შეიცავდნენ ტექსტებს ბიბლიის ყველა წიგნიდან, გარდა ერთისა (ესთერის წიგნი); დანარჩენი მანუსკრიპტები წარმოადგენდნენ ძველ, არაბიბლიურ ებრაულ ტექსტებს: აპოკრიფებსა და ფსევდოეპიგრაფებს. ზედმეტია იმის თქმა, რომ გრაგნილები იძლევა პირდაპირ მტკიცებულებას იუდაიზმის კონსოლიდაციისა და ქრისტიანობის გაჩენის პერიოდის შესახებ და გასაკვირი არ არის, რომ ისინი მეოცე საუკუნის ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან არქეოლოგიურ აღმოჩენად ითვლება. Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case: Who is an Author, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 1. Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation, 3.

2 Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 54, 55, 56.

3 ჰარვარდის უნივერსიტეტის პროფესორი სტრუგნელი აღნიშნავდა: „ეს გრაგნილები უნიკალურია ენით, სტილითა და შინაარსით. ენობრივი და თეოლოგიური ანალიზის გამოყენებით, ორიგინალი ტექსტი დათარიღებულია, როგორც კუმრანის სექტის ერთ-ერთი ადრეული ნაშრომი. ექვსი ფრაგმენტი ერთად იძლევა დაახლოებით 130 სტრიქონის კომპოზიტურ ტექსტს, რომელიც სავარაუდოდ მოიცავს ორიგინა-

ბულში გატარებული 2000 წლის შემდეგ, ისინი საჭიროებდნენ ფრთხილ და რთულ აღდგენას. მასალა შეიცავდა გრაგნილის ექვსი ეგზემპლარის ასზე მეტ ფრაგმენტს – ზოგიერთ პაწაწინა ნაფლეთზე ერთ ასოზე ნაკლები იყო დაწერილი. სტრუგნელმა მოახერხა გრაგნილის ასამდე ნაფლეთის ამოცნობა, ფორმის მიხედვით შეერთება და სამოცდაათამდე ცალკეული ფრაგმენტის ჩამოყალიბება. ფიზიკური რეკონსტრუქციის შემდეგ ტექსტს დაახლოებით მესამედი აკლდა. გაშიფვრის ამოცანა მოითხოვდა დაკარგული ნაწილების შევსებას ენობრივი და ჰალახის ცოდნით, რაც მას არ გააჩნდა.[4] 1981 წელს ჯგუფის ხელმძღვანელმა დაიქირავა მკვლევარი ელიშა ქიმრონი, ებრაული ენისა და ფილოლოგიის პროფესორი ბეერშევას ბენ-გურიონის უნივერსიტეტში. მომდევნო 11 წლის განმავლობაში ქიმრონმა თავისი საქმიანობა ამ რთულ საქმეს მიუძღვნა. მან შეძლო სამოცდაათი ფრაგმენტიდან 121-სტრიქონიანი ტექსტის აღდგენა, რომელთაგან 40% ავსებდა იმ ხარვეზს, რაც არ იქნა ნაპოვნი ფრაგმენტთა შინაარსში. სამუშაოს უმეტესი ნაწილის შესრულების შემდეგ, სწორედ მან უწოდა გრაგნილს „თორას კანონები“.[5]

მასალაზე მუშაობისას, ქიმრონმა და სტრუგნელმა ტექსტის პროექტის რამდენიმე ასლი კომენტარების გასაკეთებლად სხვადასხვა მკვლევარს გადასცეს. 1991 წელს, გაშიფვრის დასრულების შემდეგ, ქიმრონს, სტრუგნელსა და ინგლისურ „ოქსფორდ პრესს“ შორის მიღწეულ იქნა შეთანხმება გრაგნილის ფრაგმენტების ფოტოებითა და ქიმრონის კომენტარებით გაშიფრული ტექსტის გამოქვეყნების შესახებ. თუმცა, პოლონელმა მკვლევარმა კაპერამ, ნებართვის გარეშე გამოაქვეყნა ის *The Qumran Chronicles*-ში. ისრაელის სიძველეთა ორგანოს ჩარევის შედეგად, მან შეაჩერა შემდგომი ტირაჟირება და ბოდიში მოიხადა.[6]

1990-იან წლებამდე გრაგნილების 50 პროცენტზე ნაკლები გამოქვეყნდა. გამოუქვეყნებელი „თორას კანონების“ გრაგნილი განთავსებული იყო აღმოსავლეთ იერუსალიმის როკფელერის მუზეუმში, მისი ფოტოები უსაფრთხოების მიზნით ინახებოდა მსოფლიოს სხვადასხვა ადგილას, მათ შორის კალიფორნიის ჰანტინგტონის ბიბლიოთეკაში. 1991 წელს ბიბლიოთეკამ განაცხადა, რომ აკადემიური წრეებისათვის ხელმისაწვდომი უნდა გამხდარიყო ფოტოასლები. ოთხი ათეული წლის განმავლობაში, მასალებზე მონოპოლიური წვდომა აღაშფოთებდა იმ მეცნიერებს, რომელთაც არქეოლოგიურ საგანძურზე დაშვება არ ქონდათ. ჰერშელ შენქსმა, ბიბლიური არქეოლოგიის მიმოხილვის რედაქტორმა[7] და მონოპოლიური წვდომის გამორჩეულმა მოწინააღმდეგემ, გამოსცა წიგნი „მკვდარი ზღვის გრაგნილები – ფაქსიმილეს სახით“, ეიზენმანისა და რობინსონის რედაქტორობით. გამოცემა შეიცავდა გრაგნილთა ასობით ფრაგმენტის ფოტოს, წიგნს ჰქონდა შენქსის დაწერილი „შესავალი გამომცემლის მიერ“, რამდენიმე დანართი, მათ შორის ერთი გაშიფრული ტექსტის ასლი, ქიმრონის ნებართვისა და მისი სახელის მითითების გარეშე.[8]

ლის დაახლოებით ორ მესამედს. ტექსტს საწყისი ნაწილი სრულიად აკლია.“ Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 58.

4 Strugnell's report: Elisha Qimron and John Strugnell, "Qumran Cave 4", Miqsat Ma'ase Ha-Torah, in X Discoveries in the Judaean Desert 1994, Birnhack, D. M. (2001). THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 3.

5 Birnhack, D. M. (2001). THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 3.

6 Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 68.

7 ბიბლიური არქეოლოგიის საზოგადოება („BAS“) დაფუძნებული შეერთებულ შტატებში, რომელიც გამოცემდა ბიბლიური არქეოლოგიის მიმოხილვას (“BAR”). ის ნახევარ მილიონზე მეტ მკითხველს აერთიანებდა მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში, მათ შორის ისრაელში. Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation, 2, 4.

8 1980-იანი წლების ბოლოდან, არც ერთი დაპირისპირება არ ყოფილა უფრო მწვავე, ვიდრე გრაგნილთა ხელმისაწვდომობისა და მათი გამოცემის დაჩქარების მოძრაობა. 1988 წელს გრაგნილების კვლევის ადმინისტრაციამ, ისრაელის სიძველეთა ორგანომ დაიწყო შემსწავლელ მკვლევართა რაოდენობის გაზრდა. 1992 წლისათვის ჯგუფში ორმოცდაათზე მეტი მეცნიერი შედიოდა. 1991 წელს ბიბლიური არქეოლოგიის საზოგადოების მიერ გამოქვეყნდა კომპიუტერული გენერირებული ვერსია და გრაგნილთა ფოტოების ორტომიანი გამოცემა. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW,

1992 წლის იანვარში ქიმრონმა შეიტანა სარჩელი იერუსალიმის საქალაქო სასამართლოში, მოითხოვა შენქსისა და რედაქტორებისათვის გაშიფრული გრაგნილის ტექსტის შემცველი წიგნის გავრცელების აკრძალვა და საავტორო უფლებების დარღვევით მიყენებული ზიანის ანაზღაურება.[9] მან იშუამდგომლა შუალედური ღონისძიების გამოყენების თაობაზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე. 1992 წლის თებერვალში მოსამართლის შუალედური გადაწყვეტილებით მოპასუხეებს აეკრძალათ წიგნის გამოცემა ან გავრცელება ისრაელში და მის ფარგლებს გარეთ. დროებითი აკრძალვის გამოყენებამდე, წიგნის დაახლოებით 200-300 ეგზემპლარი იყიდებოდა უმეტესად შეერთებულ შტატებში, სამი ეგზემპლარი გაიყიდა ისრაელში.

სასამართლომ 1993 წლის მარტში დაადგინა, რომ დაირღვა პროფესორ ქიმრონის კანონით გათვალისწინებული საავტორო უფლებები და მოთხოვნის შესაბამისად აკრძალა წიგნის ამ ფორმით გამოცემა. მოპასუხეებს დაევალათ მოსარჩელისათვის 100,000 NIS (ისრაელის ეროვნული ვალუტა-ახალი შეკელი) გადახდა: აქედან 20,000 კანონით დადგენილი ზარალის ანაზღაურების სახით, 80,000 მიყენებული მორალური ზიანისთვის.* ამასთან, მათ დაეკისრათ პროფესორის ადვოკატთა მომსახურების საფასურის გადახდა 50,000 NIS-ის ოდენობით. სასამართლომ აღიარა ერთი მხრივ, ქიმრონის საავტორო უფლება გაშიფრულ ტექსტზე, მეორე მხრივ, სახელის მითითების გარეშე ტექსტის გამოქვეყნებით მორალური უფლების დარღვევა.[10]

იდენტურობის პრეზუმფცია: არის ისრაელის კანონმდებლობა ამერიკული სამართლის მსგავსი?

სასამართლომ დაადგინა, რომ სამართალდარღვევა მოხდა ამერიკის შეერთებულ შტატებში, თუმცა გადაწყვეტილება ისრაელის კანონმდებლობის საფუძველზე მიიღო, რადგან გამოიყენა იდენტურობის პრეზუმფცია (*The presumption of identity of the laws*) „საპირისპირო მტკიცებულების არარსებობის შემთხვევაში, კანონი უცხოურ იურისდიქციაში იგივეა, რაც სასამართლო ქვეყნის კანონი“.[11] უცხოური სამართლის გამოყენება არ არის ტრივიალური საქმე. ისრაელის საერთაშორისო კერძო სამართალი, ანგლო-ამერიკული სამართლის გავლენით, უცხო კანონმდებლობას განიხილავს ფაქტად და არა როგორც სამართლის საკითხს. ივარაუდება, რომ ადგილობრივი მოსამართლე არ იცნობს უცხოურ სამართალს, ამიტომ მისი შინაარსი მტკიცდება მხარეთა მიერ. როცა უცხო კანონი რაიმე მიზეზით რჩება აუხსნელი (დაუმტკიცებელი), სასამართლო მიმართავს იურიდიულ ფიქციას, რომ ის ადგილობრივი კანონმდებლობის იდენტურია.[12] მოსამართლე დორნერს არ წარუდგინეს არანაირი მტკიცებულება აშშ-ს სამართლის შესახებ, კანონთა ეკვივალენტობის პრინციპზე დაყრდნობით გამოიყენა ისრაელის კანონმდებლობა. მან აღნიშნა, რომ იდენტურობის პრეზუმფციის გამოყენება არ იყო ფიქცია, რა-

COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 66,67.

9 ეს, რა თქმა უნდა, პირდაპირი თარგმანია. თუმცა, ისრაელის კანონმდებლობაში *„copyright"* ითარგმნება ევროპულ სტილში, როგორც *"author's right"*. Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation, 4.

* 1993 წლის მარტში ეს იყო დაახლოებით 36,000 აშშ დოლარი. $1=2.764 NIS.

10 Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation, 5.

11 სასამართლომ აღნიშნა: „ყველა თანხმდება დავა უნდა მოწესრიგდეს დარღვევის ადგილის, ანუ შეერთებული შტატების კანონის მიხედვით. უდავოა, ეს კანონი არ არის დადასტურებული." სასამართლო დაეყრდო ფაქტს, რომ წიგნები გაიგზავნა ისრაელში. ამდენად, გაყიდვების ნაწილი ამ ქვეყანაშიც განხორციელდა. შენქსის ჩვენებისა და წარმოდგენილი მტკიცებულებებიდან გამომდინარე გაირკვა, რომ წიგნის სამი ეგზემპლარი BAS-მა გაუგზავნა მკითხველებს ისრაელში. მართალია შეკვეთა გაკეთდა და გადახდა მოხდა შეერთებულ შტატებში, თუმცა სასამართლომ BAS-ის მიერ გაშიფრული ტექსტის ისრაელში გაგზავნა, საკმარისად ჩათვალა რათა ქიმრონის საავტორო უფლების ისრაელში დარღვევა დაედგინა. შესაბამისად, ეს მიიჩნია ისრაელის კანონის გამოყენების საფუძვლადაც. Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation, 6.

12 Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 8.

დგან ორივე კანონი (ამერიკული და ებრაული) ინგლისური სამართლიდან იღებდა სათავეს. მიუხედავად იმისა, რომ ისრაელის საავტორო უფლებების კანონი იმ დროისათვის მართლაც ეფუძნებოდა ბრიტანეთის 1911 წლის საავტორო უფლებათა აქტს, ამერიკული სამართალი დაახლოებით 200 წლის განმავლობაში მისი გავლენის ქვეშ არ მოქცეულა.[13]

ებრაელი მოსამართლეები ზოგადად იცნობენ უცხოურ კანონს, ძირითადად ინგლისურ და ამერიკულ კანონმდებლობას. მოსამართლეთათვის ხელმისაწვდომია ბიბლიოთეკები მდიდარი უცხოური მასალითა და სასამართლო პრაქტიკით. მოსამართლე დორნერმა დავის გადაწყვეტისას გამოიყენა სამი ამერიკული საქმე.[14] იგი ასევე ციტირებდა აშშ-ის ტრაქტატს Nimmer საავტორო უფლებების შესახებ, ინგლისურ საავტორო უფლებების ტრაქტატს Copinger. მოყვანილი მაგალითები, მოსამართლის ცოდნის დამატებითი წყაროს დემონსტრირება უფრო იყო, ვიდრე უცხოური სამართლის გამოყენება.[15]

მოპასუხეები ეწინააღმდეგებოდნენ საქმეში იდენტურობის პრეზუმფციისა და ისრაელის კანონის გამოყენებას, ამტკიცებდნენ, რომ ქიმრონმა არ დაადგინა სამართალდარღვევის ადგილის კანონი, *„ამგვარად, მან არ დაამტკიცა ფაქტები, რომლებიც წარმოადგენდა სარჩელის საფუძველს.”* შენქსმა, ბიბლიური არქეოლოგიის საზოგადოებამ და რედაქტორებმა გაასაჩივრეს გადაწყვეტილება. ისინი აღნიშნავდნენ, რომ ქიმრონის უფლებების შელახვა არ მომხდარა ისრაელში. შესაბამისად, მას არ ქონდა სარჩელის აღძვრის საფუძველი ისრაელის კანონმდებლობის მიხედვით, არ არსებობდა გარემოებები ებრაული კანონის გამოსაყენებლად. მათი მოსაზრებით, გრაგნილის გაშიფვრა სხვა არაფერი იყო თუ არა, არსებული ნაწარმოების რეკონსტრუქცია. ტექსტის რეკონსტრუქციის დაცვა ზიანს აყენებდა მეცნიერულ კვლევებს, ანიჭებდა ერთ ადამიანს საკუთრების უფლებას „ებრაელი ხალხის კულტურული მემკვიდრეობის ნაწილზე.“ მათ მიერ ტექსტის გამოქვეყნება შეესაბამებოდა „მეცნიერულ კონვენციას“ და სარგებლობდა დაცვით, როგორც პუბლიკაცია, შესრულებული ქიმრონის ნაგულისხმევი თანხმობით. გაშიფრული მასალა თავად ქიმრონის მიერ იყო გავრცელებული მკვლევართა შორის. ასე რომ, სახელის გარეშე გამოქვეყნებით მისი მორა-

---

13 გასათვალისწინებელია ისრაელის საავტორო უფლებების კანონმდებლობის უნიკალური განვითარება. ებრაული სამართლებრივი სისტემა ეფუძნება საერთო სამართალს, წლების განმავლობაში მას დაემატა კონტინენტური სამართლის ელემენტებიც. ისრაელის საავტორო უფლებების კანონმდებლობა დაეფუძნა დიდი ბრიტანეთის 1911 წლის საავტორო უფლებების კანონსა და საავტორო უფლებათა შესახებ განკარგულებას, რომლებიც გამოიყენებოდა პალესტინაში 1924 წელს, 1948 წლიდან კი ისრაელის კანონის ნაწილი გახდა. მორალური უფლებები აქტს დაემატა 1981 წელს. 1999 წელს რამდენიმე მნიშვნელოვანი ცვლილება განხორციელდა კანონში TRIPS-ის (შეთანხმება ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების ვაჭრობასთან დაკავშირებული ასპექტების შესახებ) მოთხოვნათა შესასრულებლად. საავტორო უფლებების შესახებ ისრაელის განკარგულების 4 a(1) ნაწილი ადგენს, „ავტორს უფლება აქვს გამოიყენოს თავისი სახელი მის ნამუშევარზე, მიღებული წესითა და ფორმით.“ წლების განმავლობაში, ისრაელის საავტორო უფლებების კანონი გარკვეულწილად განსხვავდებოდა ინგლისური ანალოგისაგან. Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment,Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 7. Wilkof, N., (2001). COPYRIGHT, MORAL RIGHTS AND THE CHOICE OF LAW: WHERE DID THE DEAD SEA SCROLLS COURT GO WRONG? HOUSTON LAW REVIEW, 465.

14 მათ შორის 1991 წლის საქმე Feist Publications v. Rural Telephone Service Co, სადაც სასამართლომ სახელების ანბანური მეთოდით შედგენის ინტელექტუალური წვლილი ძალიან მინიმალურად მიიჩნია, იმისათვის, რომ საავტორო უფლების დაცვით ესარგებლა. ადგილობრივი სატელეფონო კომპანიის აღმასრულებელი ხელმძღვანელი გადაწყვეტს შექმნას საუკეთესო მონაცემთა ბაზების სატელეფონო ცნობარი. დეტალურად შემუშავებული გამოკითხვების შემდეგ, იგი ახლებური და ინოვაციური გზით ანაწილებს საზოგადოებებს, რომლებიც კომპანიის წარმოებულ ცნობარში უნდა იქნას შეყვანილი. დიდ დროს უთმობს კვლევას გვარების ანბანიზაციის მიზნით, დეტალურ ყურადღებას აქცევს პატრონიმიკას, დეფისით დაწერილ გვარებსა და სხვა არაორდინალურ კომბინაციებს, რასაც მისი წინამორბედები არასოდეს აკეთებდნენ. შედეგად, შექმნილი სატელეფონო წიგნი, მისივე შეფასებით, „ხელოვნების ნაწარმოებია“. იმსახურებს თუ არა ის საავტორო უფლებებით დაცვას? მოსამართლის გადაწყვეტილებით, მიუხედავად იმისა, რომ სატელეფონო წიგნი შესაძლოა შეიცავდეს საავტორო უფლებებით დაცულ მასალას (მაგ, წინასიტყვაობასა და ყვითელ ფურცლებს), როცა საქმე ეხება ანბანურ თეთრ გვერდებს, მასზე საავტორო უფლებები არ გავრცელდება. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 20.

15 Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment,Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 9.

ლური უფლების დარღვევა არ მომხდარა. სასამართლოში ამტკიცებდნენ, რომ მათ არ მიუყენებიათ კომპენსაციის მოთხოვნის შესაბამისი მატერიალური ზიანი, ადვოკატის მომსახურებისა და მორალური ზიანისთვის დაკისრებული თანხა კი გადაჭარბებულად მიაჩნდათ.[16]

მოპასუხეებს გააჩნდათ მკაფიო პრეტენზია მკვლევართა საერთაშორისო ჯგუფისათვის მინიჭებული „მონოპოლიის" გამო, რაც ბევრ მეცნიერს უშლიდა ხელს შეესწავლათ გრაგნილები. წიგნის გამოცემამ კი „დიდი წვლილი შეიტანა გრაგნილთა კვლევაში და მხოლოდ ამ გზით დაასრულა არსებული მონოპოლია." [17]

ანგლო-ამერიკული სამართალი საავტორო უფლებების შესახებ

ბიბლიის ყველა ძირითადი ინგლისური თარგმანი, გარდა ავტორიზებული ვერსიისა, საავტორო უფლებებით არის დაცული.[18] საავტორო უფლებით დაცვას ექვემდებარება ძველი ბიბლიური მანუსკრიპტების ზოგიერთი სტანდარტული გამოცემაც, რომელთაგან თარგმანებია შესრულებული. ამ უფლებათა დარღვევა, იწვევს სარჩელების აღძვრას მათ წინააღმდეგ, ვინც ახორციელებს ბიბლიის რეპროდუცირებას ქრისტიანული მსახურებისათვის, საავტორო უფლების მფლობელთა ნებართვის გარეშე. ბუნებრივია, ჩნდება თეოლოგიური კითხვა: მოკვდავი ადამიანები, რომელთაც ბიბლია ღვთის სიტყვად მიაჩნიათ, უნდა სარგებლობდნენ მასზე საავტორო უფლებებით?[19]

ზოგიერთი მეცნიერი წუხს, რომ საავტორო უფლებები ღვთის სიტყვის მიმართ ვრცელდება, ზოგს მიაჩნია, რომ ამ გზით ბიბლია დაცულია ფალსიფიცირებისაგან[20] და არის ფინანსური სარგებლის მომტანი, რაც ხმარდება მის თარგმნას, ბეჭდვასა და სუბსიდირებას მესამე სამყაროს ქვეყნებში. როგორც ცნობილია, საავტორო უფლება დაკავშირებულია საკუთრებასთან, ღვთაებრივი წარმოშობის გათვალისწინებით უნდა იყოს თუ არა ბიბლია ან მისი თარგმანი ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტი?[21]

16 Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation, 5, 6.

17 სასამართლომ განაცხადა: „შენქსი წლების განმავლობაში BAR-ის ფურცლებზე აწარმოებდა დაჟინებულ და პოლემიკურ კამპანიას, რათა გაეხსნა ფარული გრაგნილებისადმი წვდომა ნებისმიერი დაინტერესებული მკვლევარისათვის. მან აღნიშნა, რომ იგი აჟღერებდა ყველა იმ ადამიანის სათქმელს, ვინც დარჩა "კვლევითი კარტელის" მიღმა. შენქსმა ასეთი რამ დაწერა წიგნის შესავალში: „რა თქმა უნდა, ჩვენ აღფრთოვანებული უნდა ვიყოთ თავდადებული ადამიანებით, რომლებმაც თავიანთი პროფესიული ცხოვრება მიუძღვნეს ჩვენი საერთო წარსულის ამ ერთი შეხედვით, შეუღწევადი ნაწილების აღდგენასა და გაშიფვრას. ეს ადამიანები, არა მხოლოდ თავდადებულნი, არამედ დარგის ბრწყინვალე ექსპერტებიც არიან. კეთილსინდისიერად ეკიდებიან საქმის თითოეულ ნიუანსს. ამისათვის პატივი უნდა ვცეთ მათ. თუმცა, სიამაყისა და სიხარბის გამო – მათი ურყევი გადაწყვეტილება შეინარჩუნონ ექსკლუზიური კონტროლი ამ საგანძურზე, სამარცხვინოა." Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation, 7.

18 თარგმანები, ადაპტაციები, მუსიკალური არანჟირებები და ლიტერატურისა ან ხელოვნების ნაწარმოებების სხვა სახეცვლილებები დაცულია როგორც ორიგინალური ნაწარმოებები, ორიგინალურ ნაწარმოებებზე საავტორო უფლების შელახვის გარეშე. 1886 წლის 9 სექტემბრის ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოებების დაცვის ბერნის კონვენცია, მუხლი 2(3).

19 ტერმინი „ავტორიზებული ვერსია" გულისხმობს არა მხოლოდ 1611 წლის მეფე ჯეიმსის გამოცემულ ვერსიას, არამედ მოიცავს ინგლისის ეკლესიის მიერ ნებადართულ ადრინდელ თარგმანებსაც. 1875 წელს ნიუ-იორკში Lesser v. Sklarz-ში, მოპასუხე ამტკიცებდა, რომ ბიბლია არსებობდა ადამიანთა მეხსიერების მიღმა. ასეთი წიგნები არ უნდა ყოფილიყო საავტორო უფლებების კანონმდებლობით გათვალისწინებული დაცვის საგანი. მოსამართლემ მოთმინებით მოისმინა ხანგრძლივი დისკუსია და დააკმაყოფილა მოსარჩელის მოთხოვნა. Syn, R., (2001-2002). © COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, REGENT UNIVERSITY LAW REVIEW, Volume 14, Number 1, HeinOnline,1,2,12,13.

20 ქონებრივი უფლებები უზრუნველყოფს ბიბლიის გაყიდვიდან ფინანსური სარგებლის მიღებას, მორალური უფლებები კი არაეკონომიკურია, იცავს გაყალბებისა და პლაგიატისგან. მაგ; 1972 წლის საქმეში *Robert Stigwood Group v.O'Reilly* მღვდლებმა სარჩელი აღძრეს ოპერის „იესო ქრისტე სუპერვარსკვლავის" მოდიფიცირებისთვის, რადგან სჯეროდათ, ის ჭეშმარიტი სახარების პაროდიას წარმოადგენდა. შეცვლილი ვერსია წარმოაჩენდა იესოს, როგორც ძლიერ, მამაკაცურ ინდივიდს, რომელიც მკვდრეთით კი არ აღმდგარა, უბრალოდ მოკვდა. მათი აზრით, ქრისტიანობა ცარიელი და ამაოა, თუ იესო მკვდრეთით არ აღმდგარა. Syn, R., (2001-2002). © COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, REGENT UNIVERSITY LAW REVIEW, Volume 14, Number 1, 14.

21 ეს ფინანსური მოგება ბიბლიის მონოპოლიზირების შედეგია. ამდენად, ბენეფიტებით სარგებლობის

ინგლისში, პირველი საავტორო კანონმდებლობა იყო დედოფალ ანას 1709 წლის სტატუტი, რომელიც ითვალისწინებდა, რომ „ავტორს აქვს ნებართვა თოთხმეტი წლის ვადით დაბეჭდოს და გადაბეჭდოს წიგნები." 1774 წელს, ლორდთა პალატამ განიხილა ცნობილი საქმე *Donaldson v. Beckett*,[22] სადაც რამდენიმე ლექსზე საავტორო უფლებას ვადა გაუვიდა, გამომცემელი კი ითხოვდა გამოქვეყნების აკრძალვას. თავის მხრივ, გადამწერი დონალდსონი ამტკიცებდა, რომ საავტორო უფლებები არ იყო საერთო სამართლის ნაწილი, რადგან უხსოვარი დროიდან რეპროდუცირება არასოდეს ყოფილა უკანონო ქმედება. მან განაცხადა: „*კანონი საერთო სამართალში უნდა ეფუძნებოდეს ზნეობისა და ბუნებითი სამართლის პრინციპებს. წიგნების ეგზემპლარები ყველა დროში არსებობდა და ასლები ყოველთვის კეთდებოდა. და მაინც, მხოლოდ ერთ ადამიანს ჰქონოდა ასლების გამრავლების ექსკლუზიური პრივილეგია, არასოდეს ყოფილა ნაკარნახევი ბუნებითი სამართლისაგან არც ერთ ეპოქასა თუ ქვეყანაში. ანტიკურობიდან მოყოლებული წიგნის ტრანსკრიბირება ან გადაწერა ყოველი ინდივიდის უფლებაა, არც ერთი ავტორი არ სარგებლობს შესაძლებლობით, მხოლოდ მას ჰქონდეს ასლების წარმოების მუდმივი უფლება. ბეჭდვა, რომელიც ასლთა გამრავლების უფრო დაჩქარებული მეთოდია, ვერ შეცვლის სამართლიანობისა და უკანონობის პრინციპებს. როგორც არ უნდა წახალისდნენ ავტორები, საერთო სამართალს არ შეუძლია, საუკუნეთა დუმილის შემდეგ, დაუყოვნებლივ გამოთქვას უფლების ამ ახალი სახეობის შესახებ, რომელიც საკუთრებასთან არის დაკავშირებული. ანას ახალი საავტორო კანონმდებლობა საერთო სამართლის დეკლარაციული ნაწილი არ არის, ის შემოღებულ იქნა რათა სწავლულმა ადამიანებმა შეიძინონ საკუთრება, რომელიც ადრე არ ჰქონდათ*". გამომცემელი ბეკეტი ამტკიცებდა, რომ საავტორო უფლებები ნამდვილად იყო საერთო სამართლის ნაწილი, რადგან ავტორის მიერ შემოსავლის მიღება სამართლიანად მიაჩნდა. მან განაცხადა: „*ავტორთა პრეტენზია საკუთარი ნაწარმოებების დაბეჭდვისა და გამოქვეყნების ერთპიროვნულ და ექსკლუზიურ უფლებაზე, ეფუძნება გონიერებისა და ბუნებითი სამართლის პრინციპებს. სამართლიანი და კანონიერია, მათ, ვინც საკუთარ იდეებს წერილობითი კომპოზიციებით აწვდის საზოგადოებას, ჰქონდეთ ანაზღაურება. ავტორები, თავიანთი ნამუშევრების გამოქვეყნებისას, სარგებლის მიღების მიზნით ინარჩუნებენ ნაბეჭდი ასლების გამრავლების უფლებას. არსებობს ნაგულისხმევი შეთანხმება, რომ კონკრეტული ეგზემპლარის გაყიდვისას, მყიდველი არ უნდა შეიჭრას ასლთა გამრავლების ავტორისეულ უფლებაში. ინგლისში, ბეჭდვის ხელოვნების შემოღების პირველივე დღიდან, საკუთრების ეს თავისებური სახეობა საავტორო უფლებების სახელით არის ცნობილი*".[23]

ყველა ქვეყანა არ აღიარებს მორალურ უფლებებს საავტორო კანონმდებლობაში. მიუხედავად ამისა, საავტორო უფლება მოიცავს მორალურ უფლებებსაც, რომლებიც ნაწარმოების ხელყოფის შემთხვევაში, ჰონორარის მიღების შესაძლებლობას იძლევა. „*დახვეწილი საავტორო უფლებათა კანონმდებლობის ერთ-ერთი კომპონენტი იმის აღიარებაა, რომ ქონებრივი უფლებების დაცვის გარდა, საავტორო უფლება ასევე მოქმედებს მორალური უფლებების სფეროშიც*".[24]

მიუხედავად, საკითხავია რა უფრო მნიშვნელოვანია მიღებული ჰონორარები თუ ბიბლიის უფასოდ გავრცელება? ბიბლია ყველა დროის ბესტსელერია, ყოველწლიურად ყველაზე გაყიდვადი წიგნის სტატუსს ინარჩუნებს. ქრისტიანული საგამომცემლო ინდუსტრია წელიწადში რამდენიმე მილიარდ დოლარს გამოიმუშავებს გაყიდვებში. ამგვარად, საავტორო უფლებაზე უარის თქმას მნიშვნელოვანი ფასი აქვს. Syn, R., (2001-2002). © COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, REGENT UNIVERSITY LAW REVIEW, Volume 14, Number 1, 2.

22 Syn, R., (2001-2002). © COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, Roger Syn, REGENT UNIVERSITY LAW REVIEW,Volume 14, Number 1, 5.

23 ლორდთა პალატის გადაწყვეტილებით, დონალდსონს ლექსების კოპირების უფლება მისცეს. ეს იყო გარდამტეხი მომენტი საეტაპო საქმეთა სერიაში, რომლითაც დადასტურდა, რომ საავტორო უფლებები გამოქვეყნებულ წიგნებს იცავდა მხოლოდ კანონით დადგენილი ვადით, რის შემდეგაც ისინი საზოგადოებრივი საკუთრებად გარდაიქმნებოდნენ. Syn, R., (2001-2002). ©COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, REGENT UNIVERSITY LAW REVIEW, Volume 14 Number 1, 5.6.

24 Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 231. მორალური უფლებების დარღვევას შეიძლება ჰქონდეს არაპირდაპირი ეკონომიკური შედეგები, რომელიც გამოწვეულია ავტორის ან ნაწარმოების იდენტობის შელახვით, მაშინ, როცა ქონებრივი უფლებები გულისხმობს ჰონორარის მოთხოვნის პირდაპირ შესაძლებლობას. Syn, R., (2001-2002). ©

თანამედროვე საავტორო უფლებების კანონმდებლობა ითვალისწინებს ქონებრივ და მორალურ უფლებებს. მორალური უფლებები მოიცავს:

1. ავტორის უფლებას, აღიარებულ იქნას ნაწარმოების ავტორად;
2. ავტორის უფლებას, არ დაუშვას ცვლილებების შეტანა ნაწარმოებში და დაიცვას ის დამახინჯების ან სხვაგვარად ხელყოფისაგან;
3. ავტორის უფლებას გამოიხმოს ნაწარმოები და შეაჩეროს მისი გამოქვეყნება;
4. პირის უფლებას არ იყოს აღიარებული სხვისი ნაწარმოების ავტორად.[25] თუკი ქონებრივი უფლებები გადაცემადია, მორალური უფლებები უნარჩუნდება ავტორს.[26]

1789 წელს ამერიკის კონსტიტუციას საავტორო უფლებათა დებულებები დაემატა. აშშ-ის საავტორო უფლებების დოქტრინა, ყოველგვარი თეორიის გავლენისაგან, თავისუფლად განვითარდა. 1884 წელს უზენაესმა სასამართლომ განიხილა საქმე, რომელიც ეხებოდა ნაპოლეონ სარონის მიერ გადაღებულ ოსკარ უაილდის ჩაფიქრებულ პოზას. განხილვისას, გაჩნდა კითხვა შესაძლებელია თუ არა ფოტოგრაფს კონსტიტუციით გათვალისწინებული „ავტორის" კვალიფიკაცია მიეცეს? სასამართლომ განაცხადა: *„ავტორი არის ის, ვინც შექმნაში მიიღო მონაწილეობა. გამომგონებელი, მწარმოებელი, ვინც ქმნის სამეცნიერო ან ლიტერატურულ ნაწარმოებს".*[27] სულაც არაა გასაკვირი, რომ უზენაესმა სასამართლომ დააფასა უაილდის სარონისეული პორტრეტის სილამაზე და განაცხადა, რომ ნაწარმოები აშკარად ავტორის შემოქმედება იყო და არა მოწყობილობის. ეს ნამუშევარი არ გახლდათ ფოტოსურათის წარმოების „ჩვეულებრივი" ნიმუში. სასამართლოს მოუწია ეთარგმნა კამერის უსულო შრომა მხატვრის შემოქმედებით გამოხატულებად. ამდენად, რჩებოდა კითხვა ვინ იყო მხატვრული ფოტოს შემქმნელი: ფოტოგრაფი თუ კამერა.[28] შეიძლებოდა თუ არა ფოტოსურათის, როგორც საავტორო ნაწარმოების დაცვა? სასამართლომ აღნიშნა: *„ფოტოგრაფმა თვალსაჩინო ფორმა მისცა კამერის წინ ხსენებული ოსკარ უაილდის პოზირებას კოსტიუმის, ფარდების, სხვადასხვა აქსესუარების შერჩევითა და განთავსებით. მოაწყო საგანი ისე, რომ წარმოეჩინა მოხდენილი კონტურები, გაანაწილა შუქ-ჩრდილები, გამოძერწა სასურველი გამოხატულება, ასეთი განწყობისა და განლაგების შედეგად, მან შექმნა ფოტოსურათი. ეს აღმოჩენები წარმოაჩენს, რომ ფოტო ხელოვნების ორიგინალური ნიმუშია, მოსარჩელის ინტელექტუალური შემოქმედების პროდუქტი, რომლის ავტორიც ის არის".*[29]

ორი ათეული წლის შემდეგ უზენაესმა სასამართლომ იმსჯელა – იყო თუ არა საცირკო წარმოდგენების სარეკლამო პოსტერი საავტორო უფლებით დაცვის ობიექტი. მოსამართლე ჰოლმსმა განაცხადა: *„სარიფათო წამოწყება*

COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, 13.

25 Syn, R., (2001-2002). ©COPYRIGHT GOD:ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, 13.

26 ავტორის ქონებრივი უფლებებისგან დამოუკიდებლად და აღნიშნული უფლებების გადაცემის შემდეგაც კი, ავტორს აქვს უფლება მოითხოვოს ნაწარმოების ავტორად აღიარება და წინ აღუდგეს ამ ნაწარმოების ნებისმიერ გაუკუღმართებას, დამახინჯებას, ან სხვაგვარ ცვლილებას, ასევე ამ ნაწარმოების ნებისმიერ სხვა შელახვას, რომელმაც შესაძლოა ზიანი მიაყენოს ავტორის ღირსებას ან რეპუტაციას. 1886 წლის 9 სექტემბრის ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოებების დაცვის ბერნის კონვენცია, მუხლი 6 (1).

27 2000 წლის საქმეში Aalmuhammed v. Lee, უზენაესი სასამართლო ფოკუსირებული იყო „ოსტატის გონებაზე" და არა პოზიორზე. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 11.

28 განხილვის პროცესში გაჩნდა კითხვა: როგორ შეიძლებოდა ჩამკეტის დაწკაპუნების მკვეთრი ჟესტი შედარებოდა ფუნჯის მოსმას? სასამართლომ დაინახა ავტორის ხედვა პოზირების, კოსტიუმებისა და აქსესუარების შერჩევა-მოწყობაში. ამ ქმედებებში, სასამართლოს მტკიცებით, მან აღმოაჩინა ავტორის ხელწერა. მოსამართლე არ საუბრობდა იმ მეთოდებზე, რომლითაც ფოტოგრაფს შეუძლია გამოსახულებით მანიპულირება. გასაკვირია, რომ არ არის განხილული რეტუშირების, გადამუშავების, ქრის, ჩარჩოების, ხელახალი განვითარების, შეღებვის და ა.შ. შესაძლებლობები. მეტიც, ე.წ. „ხელოვნების ფოტოგრაფები" სწორედ ამ ტექნიკას იყენებდნენ. სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა მხოლოდ წინა ჩამკეტის ქმედებებზე და არა პროცესებზე. თუმცა, ავტორის ნამუშევარი სრულიად განცალკევდა კამერის მუშაობისაგან. Farley, C. H. (2004). THE LINGERING EFFECTS OF COPYRIGHT'S RESPONSE TO THE INVENTION OF PHOTOGRAPHY UNIVERSITY OF PITTSBURGH LAW REVIEW, vol 65, 389,390,391.

29 Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY,12.

იქნებოდა მხოლოდ სამართალში კვალიფიცირებულ პირებს რომ შეეფასებინათ ფერწერული ილუსტრაციების ყველაზე ვიწრო და საზღვრებს მიღმა არსებული ღირებულებები. ზოგჯერ, გენიალური ნამუშევრები სათანადოდ არ არის შეფასებული. მათში არსებული სიახლე მიუღებელია, სანამ საზოგადოება არ ისწავლის ახალ ენას, რომელზეც მათი ავტორი მეტყველებს. საეჭვოა, მაგალითად, გოიას ან მანეს ნახატებს საავტორო დაცვით ესარგებლათ, მათი პირველად ხილვის შემდეგ. თუ სურათები გამოხატავენ რომელიმე საზოგადოების ინტერესს, მათ გააჩნიათ კომერციული და არა ესთეტიური, საგანმანათლებლო ღირებულება. ამ სურათების ღირებულება კი, მათი რეპროდუცირების სურვილით აიხსნება“.[30]

აქვს თუ არა პროფესორ ქიმრონს საავტორო უფლებები?

აქვს თუ არა ქიმრონს საავტორო უფლება გაშიფრულ ტექსტზე? უპირველესად, განვსაზღვროთ რა არის ის ნაშრომი, რომელზეც იგი თერთმეტი წლის განმავლობაში მუშაობდა. უნდა განვასხვავოთ გაშიფრული გრაგნილის ორი ძირითადი კომპონენტი. ერთი _ ფიზიკური, ხელშესახები „ნედლეული“, ანუ ფრაგმენტები, შექმნილი დაახლოებით 2000 წლის წინ და აღმოჩენილი კუმრანში. მეორე კომპონენტი არის ის, რამაც გრაგნილის ფრაგმენტთა კოლექცია აღდგენით, თანმიმდევრული დალაგებითა და ხარვეზების შევსებით აქცია გაშიფრულ ტექსტად. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ფრაგმენტებისათვის სულის შთაბერვით, მათი მნიშვნელოვან და ცოცხალ ტექსტად ქცევა.[31]

ისრაელის საავტორო უფლებების კანონის 35 (1) მუხლის თანახმად, „ლიტერატურული ნაწარმოები“, რომელიც შეიძლება დაექვემდებაროს საავტორო უფლებებს, მოიცავს *inter alia*, კომპილაციებსაც. ამ განმარტების მიხედვით, „საავტორო უფლება შეიძლება არსებობდეს უნიკალურ რედაქტირებაში ან დიზაინში“, სანამ ის მიიჩნევა „ორიგინალ ნამუშევრად, მასში ასახული აზროვნების, ჩადებული შრომისა და უნარების გამო“.[32] ამრიგად, „ლიტერატურული ნაწარმოები“, როგორც ეს ტერმინი გამოიყენება აქტში, ისარგებლებს საავტორო უფლებების დაცვით მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ნამუშევარი ორიგინალურია. ორიგინალობის მოთხოვნა რატომღაც გამოტოვებულია აქტის ოფიციალურ ებრაულ თარგმანში, თუმცა ის გადმოცემულია ინგლისური კანონის პირველ ნაწილში: „ყოველი ორიგინალური ლიტერატურული, დრამატული, მუსიკალური და მხატვრული ნაწარმოები.“ ინგლისური ნორმის შესაბამისად, საავტორო უფლებების დაცვა გათვალისწინებულია არა აბსტრაქტული იდეისათვის, არამედ იდეის ხელშესახები გამოხატვისთვის. საჭიროა ნაწარმოები მომდინარეობდეს მისი შემქმნელისგან, ავტორისაგან და არ იყოს კოპირებული სხვა ნაშრომიდან. მიუხედავად იმისა, რომ ავტორმა გამოიყენა უკვე არსებული მასალა, თუმცა მასში საკმარისად ასახა დამოუკიდებელი ძალისხმევა და საკუთარი ნიჭი, ნამუშევარი დაექვემდებარება დაცვას.[33]

ორიგინალობის კონცეფცია საავტორო სამართალში

შეერთებულ შტატებში საავტორო უფლებების კანონის მთავარი მიზანი *„მეცნიერებისა და ხელოვნების პროგრესის ხელშეწყობაა. ამ მიზანს ემსახურება ავტორთა მოტივაცია შექმნან სამეცნიერო და მხატვრული ნაწარმოებები“*. ამდენად, ნაშრომი რომელიც არის *„საავტორო ორიგინალური ნაწარმოები ექვემდებარება დაცვას, რათა მომავალში წარმოიშვას მეტი მსგავსი ავტორობა, რამაც საბოლოოდ უნდა მოიტანოს სასურველი პროგრესი ინტელექტუალურ წარმოებაში“*. საავტორო უფლებით დაცულია „ავტორის ორიგინალური ნაწარმოებები“, ანუ

30 Bleistein v. Donaldson Lithographing Co., 188 U.S. (1903). Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY,12.

31 ქიმრონმა კომბინირებული სამუშაოები განახორციელა: ფრაგმენტების ფიზიკური აგრეგაცია, მათი განლაგება, ტექსტის გაშიფვრა და სიცარიელების შევსება. გრაგნილთა ფრაგმენტებში, მან მოათავსა „სული“ თავისი ცოდნისა და ნიჭის დამსახურებით. მისმა მოქმედებებმა აქცია გაშიფრული ტექსტი დაცულ ნაწარმოებად? Birnhack, M. (2007), The Dead Sea Scrolls Case – Translation, Faculty of Law, Tel-Aviv University, 8, 9.

32 Birnhack, M. (2007), The Dead Sea Scrolls Case – Translation, Faculty of Law, Tel-Aviv University, 9.

33 Birnhack, M. (2007), The Dead Sea Scrolls Case – Translation, Faculty of Law, Tel-Aviv University, 9.

ნამუშევრები შექმნილი იმ პირთა მიერ, რომლებიც მოითხოვენ დაცვას.[34]

„ავტორობა“ გულისხმობს აუცილებელ კავშირს შემქმნელსა და ნაწარმოებს შორის. ნამუშევარი სათავეს უნდა იღებდეს ავტორისაგან, მინიმალური საქირო ხარისხით. *„ეს არ შეიძლება იყოს კოპირება“.* ვერ იარსებებს ავტორობა, ორიგინალობა და დაცულობა, თუ მოსარჩელე მოქმედებს, როგორც უბრალოდ გამტარი – როცა ნაშრომის (გადამოწმებადი ფაქტები ან ადრინდელი ტექსტური ფრაგმენტები) საწყისი მხოლოდ სხვა წყაროა. ამდენად, დაცულია ნამუშევრები, რომლებიც „ეფუძნება გონების შემოქმედებით უნარებს, არის ინტელექტუალური შრომის ნაყოფი, ხორცშესხმულია წიგნების, ნაბეჭდების, გრავიურების და სხვათა სახით. კანონი პირდაპირ მოითხოვს ორიგინალობის მხოლოდ მინიმალურ დოზას, საავტორო უფლებებით დაცულობის შესანარჩუნებლად: *„საკმარისია, თუ ნაწარმოები ავტორის საკუთრებაა“.*[35]

უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება

უზენაეს სასამართლოში საქმის განხილვის მიმდინარეობისას, ქიმრონმა გამოაქვეყნა თავისი ნაშრომი, შენქსმა წიგნის მეორე გამოცემა გაშიფრული ტექსტის გარეშე.[36]

2000 წლის 30 აგვისტოს უზენაესი სასამართლოს კოლეგია დაეთანხმა ქვემდგომი ინსტანციის გადაწყვეტილებას და დაამატა, რომ შენქსს უნდა გადაეცა ქიმრონისათვის წიგნის ნებისმიერი ასლი, რომელიც ჯერ კიდევ რჩებოდა მის მფლობელობაში. სასამართლომ დაადგინა, რომ საქმის მიმართ გამოყენებას ექვემდებარებოდა ისრაელის კანონი. გაშიფვრა შეიცავდა საკმარის ორიგინალობასა და კრეატიულობას საავტორო უფლებების მისაღებად. ამდენად, პროფესორი ქიმრონი მიჩნეულ იქნა საავტორო უფლებების მფლობელად. განხილვისას, სასამართლომ გააჟღერა საავტორო უფლებების ზოგიერთი ძირითადი პრინციპი: ნედლი მასალის კომპილაციები შეიძლება დაექვემდებაროს საავტორო უფლებებით დაცვას; გამოთქმა იმსახურებს დაცვას და არა საფუძვლიანი იდეა; ორიგინალობის მოთხოვნა ეხება ავტორს და არა სხვა წყაროს.[37]

სასამართლომ განიხილა აპელანტთა პრეტენზიები, რომ საჯარო წესრიგის გამოყენებას უნდა გამოეწვია საავტორო უფლებების უარყოფა გაშიფრული ტექსტის მიმართ. შენქსი რედაქტორებთან ერთად ამტკიცებდა, რომ გაშიფრული ტექსტის საავტორო უფლებებით დაცვა დააბრკოლებდა სხვა მეცნიერებს ქიმრონის ნაშრომის მიმართ კრიტიკის გამოთქმაში, ზოგადად, ეს ხელს შეუშლიდა საზოგადოებრივი ინტერესის დაკმაყოფილებას გრაგნილთა კვლევის საქმეში. სასამართლომ განმარტა, რომ ქიმრონის საავტორო უფლება არავის აბრკოლებდა შეესწავლათ, გაეშიფრათ, დაელაგებინათ ფრაგმენტები და ამოევსოთ ხარვეზები. შესაბამისად, ნებისმიერს შეეძლო ეს გაეკეთებია ქიმრონისგან განსხვავებული მეთოდებით, და ესარგებლა საავტორო უფლებების დაცვით. გარკვეული თვალსაზრისით, ეს იყო „მრავალფაქტორიანი“ განტოლება, რომლის ამოხსნა ნებისმიერს შეეძლო ეცადა, რათა თავის ადგილას მოეთავსებია სხვადასხვა „მნიშვნელობები“.[38]

---

34 U.S. CONST. art I, §8, cl. 8 კონგრესს შესაძლებლობა აქვს მეცნიერებისა და ხელოვნების პროგრესის ხელშეწყობის მიზნით, უზრუნველყოს ავტორები და გამომგონებლები შეზღუდული დროით ექსკლუზიური უფლებით სარგებლობდნენ თავიანთ ნაწარმოებსა და აღმოჩენებზე. Tempska, U., (2002). "Originality" After the Dead Sea Scrolls Decision: Implications for the American Law of Copyright, Intellectual Property Law Review, Volume 6, Issue 1, Article 5, 121,122. <http://scholarship.law.marquette.edu/iplr/vol6/iss1/5> [ბოლოო ნახვის თარიღი: 26 სექტმბერი, 2022]

35 Feist Publ'ns, Inc. v. Rural Tel. Serv. Co., U.S. 1879; Alfred Bell & Co. v. Catalda Fine Arts, Inc., 2d Cir. 1951. Urzula Tempska, U., (2002). "Originality" After the Dead Sea Scrolls Decision: Implications for the American Law of Copyright, Intellectual Property Law Review, Volume 6, Issue 1, Article 5, 121,122.

36 1994 წელს ოქსფორდის უნივერსიტეტის პრესამ გამოაქვეყნა გამოცემა, ქიმრონისა და სტრუგნელის რედაქტორობით, რომელიც შეიცავდა აღნიშვნას: © Elisha Qimron 1994. MacQueen, H., (30 August 2008). The Scrolls and the Legal Definition of Authorship Edinburgh University, 2,3.

37 Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 5.

38 Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and

სასამართლომ გადაწყვიტა, რომ შენქსმა დაარღვია ქიმრონის საავტორო უფლებები. იგი ამტკიცებდა, რომ პირველად პოლონელმა მკვლევარმა გამოაქვეყნა გაშიფრული ტექსტი. მეცნიერთა კონვენციის თანახმად, ერთხელ გამოქვეყნების შემდეგ არსებობდა ავტორის ნაგულისხმევი თანხმობა, რათა დაეშვა ტექსტის შემდგომი გამოყენება მისგან ნებართვის მიღების გარეშე.[39]

ისრაელის უზენაესმა სასამართლომ არ განმარტა სათანადოდ იყო თუ არა იდენტურობის პრეზუმფცია გამოყენებული. მეტიც, საერთოდ არ გამოიყენა პრეზუმფცია და პირდაპირ მიმართა ისრაელის კანონმდებლობას, იმ საფუძვლით რომ გამოცემის სამი ეგზემპლარი გაიყიდა ისრაელში, აქედან გამომდინარე საავტორო უფლებების დარღვევა მოხდა ამ ქვეყანაში. ამით, სასამართლომ დაადასტურა ისრაელის საერთაშორისო კერძო სამართლის ნორმების არჩევანი საავტორო და მორალური უფლებების საკითხებთან დაკავშირებით.[40] როგორ გადაწყდებოდა დავა სასამართლოს აშშ-ის კანონმდებლობა რომ გამოეყენებინა? იძლევა ამერიკული კანონმდებლობა მკაფიო პასუხს? ამ კითხვაზე პასუხი საავტორო უფლებების კანონის მთავარი პრინციპია – ორიგინალობის მოთხოვნა.[41]

დასკვნა

უზენაესმა სასამართლომ დაადგინა, რომ შეერთებულ შტატებში გამოცემული და შეკვეთილი წიგნის სამი ეგზემპლარის ისრაელში გაგზავნით, სწორედ ისრაელში მოხდა კონსოლიდირებული ტექსტის უნებართვო გამოქვეყნება. საავტორო უფლება მოითხოვს, რომ ნაწარმოებზე ჩვეული წესით მიეთითოს ავტორის სახელი.[42]

გრაგნილის ავტორი დიდი ხანია გარდაცვლილია. სინამდვილეში, რა გააკეთა ქიმრონმა? მან აღადგინა გრაგნილი, გაშიფრა ფრაგმენტთა ტექსტი, შეავსო მათში არსებული სიცარიელები. წლების განმავლობაში თავდაუზოგავი შრომა, შთამბეჭდავი ნიჭი და ღრმა ცოდნა ერთმანეთს ერწყმოდა ტექსტის გაშიფვრის პროცესში. ქიმრონს არ გამოუთქვამს პრეტენზია, რომ რამე საკუთარი დაწერა, მას თავად არ შეუქმნია ტექსტი, ფრაგმენტები შემთხვევით არ დაულაგებია. იგი ამტკიცებდა, რომ აღადგინა ქრისტიანობის წარმოშობის დროს დაწერილი ორიგინალი ტექსტი. სასამართლოს აზრით, ნაწარმოების, როგორც ერთი მთლიანის შესწავლა სხვადასხვა ფაზებით, უდავოდ ცხადყოფს ორიგინალურობასა და შემოქმედებითობას. ქიმრონის ნამუშევარი არ იყო ტექნიკური, „მექანიკური", მარტივი შრომის შედეგი.[43]

Contributors, 5,6.

39 Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 6.

40 Wilkof, N., (2001). COPYRIGHT, MORAL RIGHTS AND THE CHOICE OF LAW: WHERE DID THE DEAD SEA SCROLLS COURT GO WRONG? HOUSTON LAW REVIEW, 464.

41 Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors 9,10,11. ორიგინალობა ნიშნავს, რომ ნამუშევარი სათავეს იღებს ავტორისაგან და არა სხვა წყაროდან. ამასთან, საჭიროა უნარებისა და შრომის (მინიმალური) ინვესტიცია. აშშ-ს უზენაესმა სასამართლომ ცნობილ საქმეში Feist გადაჭრა ეს რთული ამოცანა და განაცხადა, რომ სატელეფონო წიგნის შედგენა არ ანიჭებს საავტორო უფლებას კომპილაციაზე, თუ ფაქტების შერჩევა და განლაგება ორიგინალური არ არის. ინგლისში ორიგინალობის მოთხოვნა გულისხმობს, რომ ნამუშევარი დამოუკიდებლად იქმნება ავტორის მიერ, შრომისა და უნარების მინიმალური ხარისხით. MacQueen, H., (30 August 2008). The Scrolls and the Legal Definition of Authorship Edinburgh University, 3,4,5.

42 Wilkof, N., (2001). COPYRIGHT, MORAL RIGHTS AND THE CHOICE OF LAW: WHERE DID THE DEAD SEA SCROLLS COURT GO WRONG? HOUSTON LAW REVIEW, 464, 465,466.

43 Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors 12,15.

ბიბლიოგრაფია:

1. ბერნჰეკ, დ. მ. (2001). მკვდარი ზღვის გრაგნილების საქმე: ვინ არის ავტორი, ევროპული ინტელექტუალური საკუთრების მიმოხილვის საქმეთა კომენტარები.
2. ბერნჰეკ, დ. მ. (2001). მკვდარი ზღვის გრაგნილების საქმე – თარგმანი.
3. ფარლი, ს. ჩ. (2004). ფოტოგრაფიის გამოგონებაზე საავტორო უფლებათა რეაგირების ხანგრძლივი ეფექტი, პიტსბურგის უნივერსიტეტის სამართლის მიმოხილვა, ტომი 65.
4. მაქქუინი, ჩ., (2008 წლის 30 აგვისტო). გრაგნილები და ავტორობის ლეგალური განმარტება, ედინბურგის უნივერსიტეტი.
5. ნიმერი, დ., (2001). საავტორო უფლებები მკვდარი ზღვის გრაგნილთა საქმეში, ავტორობა და ორიგინალობა, ჰიუსტონის სამართლის მიმოხილვა.
6. სტიუარტ, ს. მ., (1989). საერთაშორისო საავტორო და მომიჯნავე უფლებები, მეორე გამოცემა.
7. სინ, რ., (2001-2002). © საავტორო უფლებების მოქმედება ბიბლიასა და რელიგიურ ნაწარმოებებში, რეგენტის უნივერსიტეტის სამართლის მიმოხილვა, ტომი 14, ნომერი 1.
8. ტემპსკა, უ., (2002). „ორიგინალობა" მკვდარი ზღვის გრაგნილების საქმის შემდეგ: ამერიკის საავტორო უფლებათა კანონმდებლობაზე გავლენა, ინტელექტუალური საკუთრების სამართლის მიმოხილვა, ტომი 6, ნომერი 1.
9. ვილკოფ, ნ., (2001). საავტორო უფლებები, მორალური უფლებები და სამართლის არჩევანი: სად დაუშვა შეცდომა მკვდარი ზღვის გრაგნილების საქმის განმხილველმა სასამართლომ? ჰიუსტონის სამართლის მიმოხილვა.
10. ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოებების დაცვის ბერნის კონვენცია, 1886.

BIBLIOGRAPHY:

1. Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case: Who is an Author, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors. (In English)
2. Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation. (In English)
3. Farley, C. H. (2004). THE LINGERING EFFECTS OF COPYRIGHT'S RESPONSE TO THE INVENTION OF PHOTOGRAPHY, UNIVERSITY OF PITTSBURGH LAW REVIEW, vol 65. (In English)
4. MacQueen, H., (30 August 2008). The Scrolls and the Legal Definition of Authorship Edinburgh University. (In English)
5. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS, AUTHORSHIP AND ORIGINALITY. (In English)
6. STEWART, S. M., (1989). INTERNATIONAL COPYRIGHT AND NEIGHBORING RIGHTS, Butterworths 2d ed. (In English)
7. Syn, R., (2001-2002). © COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, REGENT UNIVERSITY LAW REVIEW, Volume 14, Number 1, HeinOnline. (In English)
8. Tempska, U., (2002). "Originality" After the Dead Sea Scrolls Decision: Implications for the American Law of Copyright, Intellectual Property Law Review, Volume 6, Issue 1, Article 5. <http://scholarship.law.marquette.edu/iplr/vol6/iss1/5> (In English)
9. Wilkof, N., (2001). COPYRIGHT, MORAL RIGHTS AND THE CHOICE OF LAW: WHERE DID THE DEAD SEA SCROLLS COURT GO WRONG? HOUSTON LAW REVIEW. (In English)
10. Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works 1986, <https://www.wipo.int/treaties/en/ip/berne> (In English)

NOTES:

1. On the slopes of the Judean desert near the Dead Sea between 1947 and 1956, more than 800 ancient manuscripts were discovered in caves. They contained texts from all but one book of the Bible (the book of Esther). The rest of the manuscripts were ancient, non-biblical Hebrew texts: apocrypha and pseudo-epigraphs. Needless to say, the scrolls provide direct evidence of the period of consolidation of Judaism and the rise of Christianity, and it is no wonder that they are considered one of the most important archaeological discoveries of the twentieth century. Birnhack, D. M. (2001). THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 1. Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case –

Translation, 3. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 54, 55, 56.

2. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 58.
3. Professor Strugnell noted: is unique in language, style, and content. Using linguistic and theological analysis, the original text has been dated as one of the earliest works of the Qumran sect. Together the six fragments provide a composite text of about 130 lines, which probably cover about two-thirds of the original. The initial part of the text is completely missing. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 58.
4. Strugnell's report: Elisha Qimron and John Strugnell, "Qumran Cave 4", Miqsat Ma'ase Ha-Torah, in X Discoveries in the Judaean Desert 1994, Birnhack, D. M. (2001). THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 3.
5. Birnhack, D. M. (2001). THE DEAD SEA SCROLLS CASE:WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment,Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 3.
6. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY,68.
7. The Society for Biblical Archeology ("BAS"), based in the United States, published the Biblical Archeology Review ("BAR"). Birnhack, D. M. (2001).THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 3.
8. Since the late 1980s, no controversy has been more heated than that surrounding access to the scrolls and the movement to accelerate their publication. The push by scholars to gain what the "Biblical Archaeology Review" characterized as "intellectual freedom and the right to scholarly access" has had significant results. In 1988, the administration for scroll research, the Israel Antiquities Authority, began to expand the number of scroll assignments. By 1992, they included more than fifty scholars. In 1991, a computer-generated version as well as a two-volume edition of the scroll photographs were published by the Biblical Archaeology Society. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 66,67.
9. This is, of course, a literal translation. However, in Israeli law "copyright" is translated in European style as "author's right". Birnhack, D. M., (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation, 4.
10. Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation, 5.
11. The court noted: "Everyone agrees that the dispute must be governed by the law of the place of delict, that is, the law of the United States. The court found that three copies were sent by BAS to readers in Israel. The court found BAS's sending of the decrypted text to Israel sufficient to establish an infringement of Kimron's copyright in Israel. Accordingly, the court considered this as a basis for the application of Israeli law. Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation, Faculty of Law, Tel-Aviv University,6.
12. Birnhack, D. M., (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation, Faculty of Law, Tel-Aviv University, 8.
13. The unique development of Israeli copyright law should be considered. The Jewish legal system is based on common law, with elements of civil law added over the years. Israeli copyright law was based on the UK Copyright Act 1911 and the Copyright Ordinance, which was used in Palestine in 1924, and became part of Israeli law from 1948. The Moral Rights Act was added in 1981. Over the years, Israeli copyright law has differed somewhat from its English counterpart. Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment,Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 7. Wilkof, N., (2001). COPYRIGHT, MORAL RIGHTS AND THE CHOICE OF LAW: WHERE DID THE DEAD SEA SCROLLS COURT GO WRONG? HOUSTON LAW REVIEW, 465.
14. In the case of Feist Publications, Inc. v. Rural Telephone Service Co. Justice O'Connor held there that although a telephone book could contain copyrightable material (in its preface and yellow pages, for example), insofar as the alphabetized white pages are concerned, no copyright protection lies. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 20.

15. Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment,Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 9.
16. Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation, 5, 6.
17. The District Court responded, saying that "Shanks conducted for years, on the pages of the BAR, a persistent and polemic campaign to open the access and research of the concealed scrolls to all interested. He testified that he has been a voice to all those who remained outside the "research cartel". Shanks wrote similar things in the Introduction of the book: "Surely we must admire the dedicated people who have devoted their professional lives to arranging and deciphering these seemingly impenetrable pieces of our common past. For the most part, the people who do this are not only dedicated but brilliant experts in what they are doing, conscientious to the nuances of their work. For this, all honor to them. But for their pride and greed – their unbending determination to keep exclusive control of these treasures for themselves, their heirs and their students – they must bear the shame." Birnhack, D. M. (2001). The Dead Sea Scrolls Case – Translation,7.
18. Translations, adaptations, arrangements of music and other alterations of a literary or artistic work shall be protected as original works without prejudice to the copyright in the original work. Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works of September 9, 1886.
19. The term "Authorized Version" refers not only to the King James Version published in 1611, but also includes earlier translations authorized by the Church of England. In 1875 in New York, Lesser v. In Sklarz, the defendant argued that the Bible existed outside of human memory. Such books should not have been subject to copyright protection. The judge patiently listened to the long discussion and granted the plaintiff's request. Syn, R., (2001-2002). © COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, REGENT UNIVERSITY LAW REVIEW, Volume 14, Number 1, HeinOnline,1,2,12,13.
20. In 1972 Robert Stigwood Group v.O'Reilly, Priests were sued for modifying the opera Jesus Christ Superstar because they believed it parodied the true gospel. The modified version portrayed Jesus as a strong masculine individual who rose from the dead rather than merely dying, since Christianity is empty and futile if Jesus did not rise from the dead. Syn, R., (2001-2002). © COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, REGENT UNIVERSITY LAW REVIEW, Volume 14, Number 1,14.
21. These profits, however, come from subjecting the Bible to monopolies and royalties. Irrespective of the benefits, is there a dilemma in withholding the Bible and its free message if royalties are unpaid? Copyright involves ownership, so in view of its purported divine origin, should the Bible, or even a Bible translation, be owned as private intellectual property? Syn,R., (2001-2002). © COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, REGENT UNIVERSITY LAW REVIEW, Volume 14, Number 1, 2.
22. Syn, R., (2001-2002). © COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, Roger Syn, REGENT UNIVERSITY LAW REVIEW,Volume 14, Number 1, 5.
23. The House of Lords decided, twenty-two to eleven to allow Donaldson to copy the poems, which confirmed that copyright protected published books only for the statutory term, after which they entered the public domain. Syn, R., (2001-2002). ©COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, REGENT UNIVERSITY LAW REVIEW, Volume 14 Number 1, 5.6.
24. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 231. Violation of moral rights may have indirect economic consequences caused by damage to the identity of the author or work, whereas economic rights involve the direct ability to require royalties. Syn, R., (2001-2002). © COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, 13.
25. Syn, R., (2001-2002). ©COPYRIGHT GOD: ENFORCEMENT OF COPYRIGHT IN THE BIBLE AND RELIGIOUS WORKS, 13.
26. Independently of the author's economic rights, and even after the transfer of the said rights, the author shall have the right to claim authorship of the work and to object to any distortion, mutilation or other modification of, or other derogatory action in relation to, the said work, which would be prejudicial to his honor or reputation. Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works of September 9, 1886.

27. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY, 11.
28. The court saw the author's vision in the selection and arrangement of poses, costumes and accessories. In these actions, according to the judge, he/she discovered the author's handwriting. The judge did not discuss the methods by which the photographer can manipulate the image. The work of the author was completely separated from the work of the camera. Farley, C. H. (2004). THE LINGERING EFFECTS OF COPYRIGHT'S RESPONSE TO THE INVENTION OF PHOTOGRAPHY UNIVERSITY OF PITTSBURGH LAW REVIEW, vol 65, 389,390,391.
29. Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY,12.
30. Bleistein v. Donaldson Lithographing Co., 188 U.S. (1903). Nimmer, D., (2001). HOUSTON LAW REVIEW, COPYRIGHT IN THE DEAD SEA SCROLLS AUTHORSHIP AND ORIGINALITY,12.
31. Qimron has copyright in the deciphered text as a result of one or more of the things he did: the physical aggregating of the fragments, their arrangement, deciphering what is written on them, and supplementing the lacuna between them. Does that "spirit", that "soul", that he placed in the fragments of the scroll, with the power of his knowledge and talent, make the deciphered text in its entirety a work protected by the Act? Birnhack, M. (2007), The Dead Sea Scrolls Case – Translation, Faculty of Law, Tel-Aviv University, 8, 9.
32. Birnhack, M. (2007), The Dead Sea Scrolls Case – Translation, Faculty of Law, Tel-Aviv University, 9.
33. Birnhack, M. (2007), The Dead Sea Scrolls Case – Translation, Faculty of Law, Tel-Aviv University, 9.
34. Tempska, U., (2002). "Originality" After the Dead Sea Scrolls Decision: Implications for the American Law of Copyright, Intellectual Property Law Review, Volume 6, Issue 1, Article 5, 121,122.
35. Feist Publ'ns, Inc. v. Rural Tel. Serv. Co., U.S. 1879; Alfred Bell & Co. v. Catalda Fine Arts, Inc., 2d Cir. 1951. Urzula Tempska, U., (2002). "Originality" After the Dead Sea Scrolls Decision: Implications for the American Law of Copyright, Intellectual Property Law Review, Volume 6, Issue 1, Article 5, 121,122.
36. In 1994, Oxford University Press published an edition, edited by Qimron and Strugnell, which contained the remark: © Elisha Qimron 1994. MacQueen, H., (30 August 2008). The Scrolls and the Legal Definition of Authorship Edinburgh University, 2,3.
37. Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 5.
38. Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 5,6.
39. Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors, 6.
40. Wilkof, N., (2001). COPYRIGHT, MORAL RIGHTS AND THE CHOICE OF LAW: WHERE DID THE DEAD SEA SCROLLS COURT GO WRONG? HOUSTON LAW REVIEW, 464.
41. Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors 9,10,11. Originality means that the work originates from the author and not from another source. However, a (minimal) investment of skills and labor is required. MacQueen, H., (30 August 2008). The Scrolls and the Legal Definition of Authorship Edinburgh University, 3,4,5.
42. Wilkof, N., (2001). COPYRIGHT, MORAL RIGHTS AND THE CHOICE OF LAW: WHERE DID THE DEAD SEA SCROLLS COURT GO WRONG? HOUSTON LAW REVIEW, 464, 465,466,
43. Birnhack, D. M. (2001), THE DEAD SEA SCROLLS CASE: WHO IS AN AUTHOR, European Intellectual Property Review Case Comment, Sweet and Maxwell Limited and Contributors 12,15.